

UMOWA RAMOWA Z DN. 31 MAJA 1990

Dla celów niniejszych Warunków Ogólnych termin "ODBIORCA" będzie oznaczał Rząd Polski.

TYTUŁ I- FINANSOWANIE PROJEKTÓW

ARTYKUŁ 1- ZOBOWIĄZANIA WSPÓLNOTY

Zobowiązanie Wspólnoty, zwane dalej "dotacją EWG", wysokość której ustala memorandum finansowe, określa limity, w ramach których zostaną realizowane zobowiązania oraz dokonywane płatności na podstawie właściwie zatwierdzonych kontraktów i kosztorysów.

ODBIORCA pokryje wszelkie wydatki przekraczające i przewyższające dotację EWG.

ARTYKUŁ 2 - DOSTĘPNOŚĆ DOTACJI EWG

W przypadkach, w których realizacja PRZEDSIĘWZİFCIA zależy od wkładu finansowego pochodzącego ze środków własnych ODBIORCY bądź z innych źródeł lub funduszy, dotacja EWG będzie dostępna w tych samych terminach, w których dostępne będą wkłady finansowe pochodzące ze środków własnych ODBIORCY i/lub z innych źródeł lub funduszy, zgodnie z ustaleniami memorandum finansowego.

ARTYKUŁ 3 - WYDATKOWANIE

Finansowaniem w ramach niniejszego memorandum finansowego będą objęte jedynie kontrakty zawarte przed datą wygaśnięcia memorandum. Wydatkowanie środków dotyczących takich kontraktów może mieć miejsce maksymalnie przez okres 12 miesięcy po wygaśnięciu memorandum finansowego. Każde wyjątkowe przedłużenie tego terminu musi zostać zatwierdzone przez Komisję.

W ramach ustalonego limitu dotacji EWG, ODBIORCA przedstawi Delegacji Komisji wnioski o finansowanie, w formie programu prac, zgodnie z harmonogramem ustalonym w memorandum finansowym. W celu wsparcia wniosku o przyznanie środków, na żądanie Komisji należy udostępnić dokumentację dotyczącą dokonywanych płatności związanych z PRZEDSIĘWZİĘCIEM.

Jednakże niektóre kontrakty objęte PRZEDSIĘWZİĘCIEM mogą uwzględniać bezpośrednie płatności dokonywane przez KOMISJĘ na rzecz kontrahentów. Każdy kontrakt będzie zawierać ustalenia dotyczące wysokości i terminu takiej płatności, a także dokumenty, które należy przedstawić.

W zakresie części programu realizowaną przez Odbiorcę, jednostka wdrażająca przedstawi Program Pracy, a nie później niż w ciągu 9 miesięcy poprzedzających wygaśnięcie memorandum finansowego, przedłoży do zatwierdzenia przez Komisję kontrakty, które mają zostać zawarte w celu wdrożenia programu. Program Pracy powinien zawierać propozycje wykorzystania sumy narosłych odsetek netto na rachunkach bankowych, otwartych dla celów wdrożenia programu, pod warunkiem rozdysonowania wcześniej całej dotacji WE.

Jeżeli chodzi o PRZEDSIĘWZIĘCIA realizowane na podstawie przygotowanych kosztorysów, pierwsza rata płatności, która, o ile Memorandum Finansowe stanowi inaczej, nie przekroczy 20% szacunkowej kwoty zatwierdzonej przez KOMISJĘ, może zostać dokonana na rzecz ODBIORCY w celu ułatwienia rozpoczęcia PRZEDSIĘWZIĘCIA. Pozostałe raty płatności mogą być zrealizowane na wniosek ODBIORCY, z zastrzeżeniem warunków ustalonych w artykule 2 powyżej.

TYTUŁ II - ZAMÓWIENIA

ARTYKUŁ 4 - POSTANOWIENIA OGÓLNE

Procedury, które należy stosować w celu zawarcia kontraktów o wykonanie prac, dostaw, czy kontraktów o współpracę techniczną, zostaną ustalone w memorandum finansowym zgodnie z poniżej przedstawionymi zasadami.

ARTYKUŁ 5 - WARUNKI UCZESTNICTWA

1. Z zastrzeżeniem warunków art. 6 KOMISJA i ODBIORCA podejmą środki niezbędne do zapewnienia równych warunków uczestnictwa w takich kontraktach, w szczególności poprzez publikację w odpowiednim czasie zaproszeń do udziału w przetargach. Wspólnota będzie zamieszczać ogłoszenia tego rodzaju przynajmniej w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, natomiast kraje beneficjanci w swoich właściwych dziennikach urzędowych.
2. Ogólne warunki kontraktów zostaną ustalone w zgodzie z przyjętymi wzorami międzynarodowymi, takimi jak ogólne przepisy i warunki kontraktów o dostawy, finansowane ze środków PHARE.

ARTYKUŁ 6 - DEROGACJA OD STANDARDOWYCH PROCEDUR

W sytuacjach nagłych lub w okolicznościach uzasadnionych naturą, mniejszą wagą bądź szczególnym charakterem niektórych PRZEDSIĘWZIĘĆ (na przykład w przypadku dwuetapowych operacji finansowych, operacji wieloetapowych, szczególnych specyfikacji technicznych, itd.) i związanych z nimi kontraktów, ODBIORCA w porozumieniu z KOMISJĄ może wyjątkowo zezwolić na:

- zawarcie kontraktów po zaproszeniu do przetargu ograniczonego;
  - zawarcie kontraktów w drodze bezpośredniej umowy;
  - realizację kontraktów przez organy zajmujące się robotami publicznymi.
- Derogacja tego rodzaju zostanie określona w memorandum finansowym.

ARTYKUŁ 7 - PRYZNAWANIE KONTRAKTÓW O DOSTAWY I WYKONANIE

ROBÓT

KOMISJA oraz ODBIORCA zapewnią, że wybrana oferta w przypadku każdej operacji jest najkorzystniejsza pod względem ekonomicznym, szczególnie biorąc pod uwagę kwalifikacje

i gwarancje zaproponowane przez oferentów, koszt i jakość usług, charakter i warunki wykonania robót lub dostaw, koszty ich eksploatacji oraz wartość techniczną.

Wyniki zaproszeń do udziału w przetargach zostaną możliwie jak najszybciej opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

ARTYKUŁ 8 - KONTRAKTY DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY TECHNICZNEJ

1. Kontrakty dotyczące współpracy technicznej, które mogą mieć formę umów w sprawie analiz, nadzoru prac lub umów w sprawie pomocy technicznej, będą zawierane po bezpośrednich negocjacjach z konsultantem lub po zaproszeniu do udziału w przetargu, jeśli przemawiają za tym powody natury technicznej, ekonomicznej, lub finansowej.
2. Kontrakty zostaną sporządzone, wynegocjowane i zawarte albo przez ODBIORCĘ albo przez KOMISJĘ, zgodnie z postanowieniami memorandum finansowego.
3. Jeżeli kontrakty będą sporządzone, wynegocjowane i zawarte przez ODBIORCĘ, KOMISJA przedstawi krótką listę zawierającą jednego lub więcej kandydatów, wybranych na podstawie kryteriów gwarantujących ich kwalifikacje, doświadczenie oraz niezależność oraz biorąc pod uwagę ich dostępność dla danego projektu.
4. W przypadku zastosowania procedury bezpośrednich negocjacji, KOMISJA zaproponuje kilku kandydatów, ODBIORCA może wybrać spośród nich kandydata, z którym zamierza podpisać kontrakt.
5. W razie zastosowania procedury przetargowej, kontrakt zostanie przyznany kandydatowi, który przedstawił ofertę, uznaną przez ODBIORCĘ i KOMISJĘ za najkorzystniejszą pod względem ekonomicznym.

TYTUŁ III- UŁATWIENIA

ARTYKUŁ 9- PRZYWILEJE OGÓLNE

Personelowi, który uczestniczy w PRZEDSIĘWZIĘCIU finansowanym przez Wspólnotę oraz członkom ich najbliższych rodzin, mogą zostać przyznane korzyści, przywileje i zwolnienia, nie mniej korzystne, niż te zwykle przyznawane obywatelom innego kraju zatrudnionym w państwie ODBIORCY, zgodnie z istniejącymi dwustronnymi lub wielostronnymi umowami lub porozumieniami dotyczącymi programów pomocy gospodarczej oraz współpracy technicznej .

ARTYKUŁ 10 - UŁATWIENIA DOTYCZĄCE TWORZENIA PODMIOTÓW, OSIEDLANIA SIĘ, WJAZDU DO KRAJU ORAZ ZAMIESZKANIA

W przypadku kontraktów dotyczących wykonania robót, dostaw lub świadczenia usług, osoby fizyczne lub prawne kwalifikujące się do uczestnictwa w procedurach przetargowych będą upoważnione do czasowego osiedlenia się i zamieszkania, w przypadkach uzasadnionych znaczeniem danego kontraktu. Powyższe prawo zostanie przyznane jedynie po ogłoszeniu zaproszenia do udziału w przetargu i będzie przysługiwać pracownikom technicznym potrzebnym do przeprowadzenia prac przygotowawczych nad sporządzeniem przetargów; prawo to wygaśnie w terminie jednego miesiąca od daty wyznaczeniu kontrahenta.

ODBIORCA zezwoli pracownikom biorącym udział w realizacji kontraktów dotyczących wykonania robót, dostaw lub świadczenia usług finansowanych przez Wspólnotę oraz najbliższym członkom ich rodzin na wjazd na teren państwa ODBIORCY, osiedlenie się, pracę oraz na jego opuszczenie, uzasadnione charakterem kontraktu.

ARTYKUŁ 11 - PRZYWÓZ I WYWÓZ WYPOSAŻENIA

ODBIORCA udzieli wszelkich zezwoleń niezbędnych dla przywozu profesjonalnego wyposażenia wymaganego w celu realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA, z zastrzeżeniem istniejących przepisów prawnych, zasad i rozporządzeń w kraju ODBIORCY.

W dalszej kolejności ODBIORCA udzieli osobom fizycznym i prawnym, które realizowały kontrakty dotyczące robót, dostaw lub świadczenia usług, zezwoleń wymaganych do wywozu wzmiankowanego wyposażenia.

ARTYKUŁ 12 - IMPORT I KONTROLA DEWIZOWA

Dla celów związanych z realizacją PRZEDSIĘWZIĘCIA, ODBIORCA zobowiązuje się udzielić zezwoleń importowych oraz zezwoleń na nabycie środków dewizowych, a także stosować krajowe przepisy dotyczące kontroli dewizowej, traktując w nie dyskryminujący sposób państwa członkowskie Wspólnoty, Albanie, Bułgarię, Republikę Czeską, Estonię, Węgry, Łotwę, Litwę, Polskę, Rumunię, Słowację, Słowenię, oraz byłą jugosłowiańską Republikę Macedonii.

ODBIORCA udzieli zezwoleń niezbędnych do transferu środków otrzymanych w związku z PRZEDSIĘWZIĘCIEM, zgodnie z obowiązującymi jego kraju przepisami dotyczącymi kontroli dewizowej.

ARTYKUŁ 13 - OPODATKOWANIE I OPŁATY CELNE

1. Podatki, cła oraz cła przywozowe nie będą finansowane ze środków pochodzących z Dotacji EWG.
2. Towary importowane zgodnie z kontraktami o dostawy, zawartymi przez władze kraju ODBIORCY oraz finansowanymi ze środków dotacji EWG będą przy wwozie do kraju ODBIORCY zwolnione z opłat celnych, cel przywozowych, podatków, oraz obciążeń fiskalnych mających równoważne skutki.

ODBIORCA zapewni, że wspomniane towary importowane zostaną wydane z miejsca przekroczenia granicy kontrahentowi, zgodnie z postanowieniami kontraktu, w celu natychmiastowego wykorzystania, czego wymaga normalna realizacja kontraktu, bez względu na jakiegokolwiek opóźnienia lub spory dotyczące uiszczenia powyższych ceł, podatków, lub opłat.

3. Kontrakty o dostawy lub świadczenie usług przez spółki polskie lub zagraniczne finansowane ze środków dotacji WE, nie będą podlegać w państwie ODBIORCY opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, opłatom skarbowym lub rejestracyjnym, ani innym opłatom fiskalnym, mającym równoważne skutki, bez względu na to, czy takie opłaty istnieją, czy mają zostać wprowadzone.
4. Osoby fizyczne i prawne, w tym pracownicy będący obywatelami państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej, realizujący kontrakty w zakresie współpracy technicznej,

finansowane ze środków Dotacji EWG, będą zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych w kraju ODBIORCY.

5. Rzeczy osobiste i artykuły gospodarstwa domowego przywiezione dla użytku osobistego przez osoby fizyczne (i najbliższych członków ich rodzin), inne niż osoby zatrudnione na miejscu, zaangażowane w realizację zadań ustalonych w kontraktach w zakresie współpracy technicznej, będą zwolnione z opłat celnych, cel przywozowych, podatków, oraz obciążeń fiskalnych mających równoważne skutki, a wymieniony osobisty majątek ruchomy i artykuły gospodarstwa domowego będą ponownie wywiezione lub zostaną rozdysponowane na miejscu zgodnie z obowiązującymi przepisami w państwie ODBIORCY po zakończeniu kontraktu.
6. Zgodnie z art. 11 osoby fizyczne i prawne wwożące profesjonalne wyposażenie, będą własny wniosek mogły być objęte przepisami dotyczącym przywozu czasowego, jeśli chodzi o wzmiankowane wyposażenie, zgodnie z krajowymi przepisami prawnymi ODBIORCY.

TYTUŁ IV - REALIZACJA KONTRAKTÓW

ARTYKUŁ 14 - POCHODZENIE DOSTAW

ODBIORCA zgadza się, że materiały i dostawy niezbędne dla realizowania kontraktów muszą pochodzić ze Wspólnoty, Albanii, Bułgarii, Republiki Czeskiej, Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Słowenii, oraz byłej jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, chyba, że Komisja zezwala inaczej.

ARTYKUŁ 15 - PROCEDURY DOTYCZĄCE PŁATNOŚCI

1. Dla kontraktów finansowanych ze środków dotacji EWG, zostaną przygotowane przetargi i dokonane płatności w europejskich jednostkach walutowych (ECU) lub zgodnie z przepisami prawa dewizowego kraju ODBIORCY w walucie kraju ODBIORCY, lub w walucie państwa, w którym oferent posiada swoją zarejestrowaną siedzibę lub też w walucie państwa, w którym został wyprodukowany przedmiot dostawy.
2. Jeżeli przetarg został sporządzony w ECU, płatności z nim związane zostaną dokonane odpowiednio w walucie wymienionej w kontrakcie, w kwocie stanowiącej równoważność ECU, w dniu poprzedzającym dokonanie płatności.

ODBIORCA oraz KOMISJA podejmą wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić jak najszybsze dokonanie płatności.

TYTUŁ V - WSPÓŁPRACA POMIĘDZY KOMISJĄ A ODBIORCA

ARTYKUŁ 16 - INSPEKCJE I AUDYT

1. KOMISJA będzie mieć prawo wysyłania swoich agentów lub odpowiednio upoważnionych przedstawicieli w celu przeprowadzenia wszelkich koniecznych technicznych lub finansowych misji oraz przeprowadzenia audytu w przypadkach uznanych za konieczne dla zapewnienia realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA. KOMISJA prześle władzom państwa ODBIORCY przednie zawiadomienie o takich misjach.

ODBIORCA zapewni wszelkie informacje oraz dokumenty, o które zwróci się KOMISJA oraz podejmie wszystkie odpowiednie środki w celu ułatwienia pracy osobom mającym za zadanie przeprowadzenie audytu lub inspekcji.

2. ODBIORCA:

- (a) będzie prowadzić odpowiednią dokumentację i przechowywać rachunki w celu zidentyfikowania robót, dostaw i usług sfinansowanych na podstawie memorandum finansowego, w zgodzie z właściwymi procedurami rachunkowymi;
- (b) zapewni, że wyżej wymienieni agenci lub przedstawiciele KOMISJI będą mieć prawo do inspekcji wszelkiej istotnej dokumentacji oraz rachunków dotyczących pozycji sfinansowanych na podstawie Memorandum Finansowego oraz zapewni wsparcie Trybunałowi Obrachunkowemu Wspólnot Europejskich w przeprowadzeniu audytu, związanego z wykorzystaniem środków dotacji EWG.

Ponadto, Komisja może przeprowadzić ocenę ex-post oraz końcowy audyt programu. Ocena ex-post obejmie analizę realizacji celów/zadań programów, oraz ich wpływu na rozwój i restrukturyzację danego sektora.

Końcowy audyt obejmie przegląd lokalnych danych finansowych programu, zapewniając niezależną opinię na temat wiarygodności i spójności realizowanych kontraktów i wydatków oraz ich zgodności z postanowieniami memorandum finansowego. Audyt ustanowi bilans nie uruchomionych i/lub nie wydatkowanych środków, które zostaną zwrócone KOMISJI.

ARTYKUŁ 17 - DALSZE DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU

W następstwie realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA, KOMISJA może zwrócić się o wyjaśnienie, a w razie potrzeby może uzgodnić z ODBIORCĄ nową orientację dla PRZEDSIĘWZIĘCIA, uznaną za lepiej dostosowaną do założonych celów.

ODBIORCA przygotuje sprawozdania dla KOMISJI zgodnie z harmonogramem terminów ustalonym w memorandum finansowym, w trakcie okresu realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA, oraz po jego zakończeniu.

Komisja, biorąc pod uwagę sprawozdania, a w razie potrzeby wyniki oceny ex-post, przystąpi do oficjalnego zakończenia programu i poinformuje kraj ODBIORCY o dacie jego oficjalnego zakończenia.

TYTUŁ VI - POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 18 - KONSULTACJE - SPORY

1. Wszelkie wątpliwości związane z wykonywaniem i interpretacją memorandum finansowego lub niniejszych Warunków ogólnych będą przedmiotem konsultacji pomiędzy ODBIORCĄ a KOMISJĄ, prowadzących w razie potrzeby do zmiany memorandum finansowego.
2. W razie niewypełnienia zobowiązań ustalonych w memorandum finansowym oraz niniejszych Warunkach ogólnych, wobec których we właściwym czasie nie zastosowano środków zaradczych, KOMISJA może zawiesić finansowanie PRZEDSIĘWZIĘCIA po konsultacjach z ODBIORCĄ.

3. ODBIORCA może wypowiedzieć w całości lub w części realizację PRZEDSIĘWZIĘCIA. Umawiające się Strony ustalą szczegóły takiego wypowiedzenia w drodze wymiany listów.

ARTYKUŁ 19 - ZAWIADOMIENIA - ADRESY

Wszelkie zawiadomienia oraz porozumienia pomiędzy stronami muszą podlegać pisemnemu zawiadamianiu z podaniem dokładnie numeru i tytułu PRZEDSIĘWZIĘCIA. Wspomniane zawiadomienia lub porozumienia będą miały formę listów przesyłanych stronie upoważnionej do ich odbioru oraz będą wysyłane na adresy, o których strona wcześniej poinformowała. W razie pilnej potrzeby będzie dopuszczalna komunikacja za pośrednictwem telegrafu i teleksu, uważana za ważną pod warunkiem, że zostanie niezwłocznie potwierdzona listownie.

Adresy zostały wymienione w memorandum finansowym.

Komisja, biorąc pod uwagę sprawozdania, a w razie potrzeby wyniki oceny ex- post, przystąpi do oficjalnego zakończenia programu i poinformuje kraj ODBIORCY o dacie jego oficjalnego zakończenia.

TYTUŁ VI - POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 18 - KONSULTACJE - SPORY

1. Wszelkie wątpliwości związane z wykonywaniem i interpretacją memorandum finansowego lub niniejszych Warunków ogólnych będą przedmiotem konsultacji pomiędzy ODBIORCĄ a KOMISJĄ, prowadzących w razie potrzeby do zmiany memorandum finansowego.
2. W razie niewypełnienia zobowiązań ustalonych w memorandum finansowym oraz niniejszych Warunkach ogólnych, wobec których we właściwym czasie nie zastosowano środków zaradczych, KOMISJA może zawiesić finansowanie PRZEDSIĘWZIĘCIA po konsultacjach z ODBIORCĄ.
3. ODBIORCA może wypowiedzieć w całości lub w części realizację PRZEDSIĘWZIĘCIA. Umawiające się Strony ustalą szczegóły takiego wypowiedzenia w drodze wymiany listów.

ARTYKUŁ 19 - ZAWIADOMIENIA - ADRESY

Wszelkie zawiadomienia oraz porozumienia pomiędzy stronami muszą podlegać pisemnemu zawiadamianiu z podaniem dokładnie numeru i tytułu PRZEDSIĘWZIĘCIA. Wspomniane zawiadomienia lub porozumienia będą miały formę listów przesyłanych stronie upoważnionej do ich odbioru oraz będą wysyłane na adresy, o których strona wcześniej poinformowała. W razie pilnej potrzeby będzie dopuszczalna komunikacja za pośrednictwem telegrafu i teleksu, uważana za ważną pod warunkiem, że zostanie niezwłocznie potwierdzona listownie.

Adresy zostały wymienione w memorandum finansowym.

ANEKS B - ARBITRAŻ

Wszelkie spory pomiędzy Umawiającymi się Stronami, wynikające z Porozumienia Ramowego lub memorandum finansowego, nie rozstrzygnięte w drodze procedur przewidzianych w art. 18 Warunków ogólnych, związanych z memorandum finansowym, zostaną przedkładane do rozstrzygnięcia przez Trybunał Arbitrażowy zgodnie z poniższymi postanowieniami.

Stronami postępowania arbitrażowego będą ODBIORCA i KOMISJA.

Trybunał Arbitrażowy będzie składał się z trzech arbitrów wyznaczonych w następujący sposób:

- jeden arbiter zostanie wyznaczony przez ODBIORCĘ,
- drugi arbiter zostanie wyznaczony przez KOMISJĘ,
- trzeci arbiter (zwany dalej czasami "ROZJEMCĄ") zostanie wyznaczony w drodze porozumienia stron, a w razie braku takiego porozumienia zostanie wyznaczony przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Jeżeli któraś ze stron nie wybierze arbitra, zostanie on wyznaczony przez ROZJEMCĘ.

W przypadku, gdy którykolwiek z arbitrów wyznaczonych zgodnie z niniejszym postanowieniem zrezygnuje albo nie będzie mógł wypełnić swojego zadania lub w razie śmierci arbitra, inny arbiter zostanie wyznaczony w taki sam sposób jak arbiter, którego zastępuje; następcą będzie posiadać wszystkie uprawnienia i obowiązki swojego poprzednika.